

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobce: **A3/A4 Property v.o.s.**, se sídlem Modletice, Za Stodolou 144
zastoupený advokátem JUDr. Robertem Zugarem, se sídlem v Praze,
Laubova 1729/8

proti

žalovanému: **Katastrální úřad pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha**, se sídlem Pod Sídlištěm 1800/9, Praha 8 - Kobylisy

o žalobě proti nezákonnému zásahu spočívajícímu v zápisu pozemků v katastru nemovitostí v katastrálním území Ruzyně,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Stát nemá právo na náhradu nákladů dokazování.
- IV. Po právní moci usnesení bude žalobci vrácen z účtu Městského soudu v Praze zaplacené náklady dokazování ve výši ve výši 13 467 Kč ve lhůtě třiceti (30) dnů od právní moci rozsudku.
- V. Žalobce se vyzývá, aby ve lhůtě jednoho (1) týdne od doručení tohoto usnesení soudu sdělil, na který účet mají být vráceny zaplacené náklady dokazování, jinak bude částka nákladů dokazování vrácená na účet, z něhož soudu došla.

Odůvodnění:

Žalobce napadl postup katastrálního úřadu, který na základě ohlášení obce Tuchoměřice (která byla obeslána, zda chce být zúčastněnou osobou v tomto soudním řízení, ve stanovené době toto právo neuplatnila) provedl rozdělení pozemků parcelních čísel 2917/34, 2917/37 a 2917/38, katastrální území Ruzyně (z těchto pozemků byly odděleny pozemky nových parcelních čísel), a to úkonem ze dne 15. října 2020 pod sp. zn.

Z-31930/2020-101. Žalobce se domáhal prohlášení nezákonnosti tohoto zásahu a stanovení povinnosti, aby soud žalovanému přikázal, aby obnovil stav v katastru nemovitostí před tímto zásahem.

O žalobě soud rozhodl meritorním rozsudkem ze dne 20. 4. 2023, čj. 6 A 122/2020-160. Tento rozsudek byl k podané kasační stížnosti žalobce zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. dubna 2024, čj. 2 As 145/2023-41, který nabyl právní moci dne 19. 4. 2024. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl tento právní názor, jímž je zdejší soud při posouzení žaloby vázán: „[10] Nejvyšší správní soud předesílá, že ačkoli městský soud před tím, než se pustil do posouzení důvodnosti žalobních bodů, zvažoval přípustnost žaloby proti popsanému zásahu (v odst. 23 napadeného rozsudku), učinil tak nedostatečně. Z napadeného rozsudku totiž není patrné, jak nahlížel na otázku, zda se ochrany nebylo možné domáhat jinými prostředky podle § 85 s. ř. s. (stěžovatelka se totiž nedomáhala pouze určení nezákonnosti zásahu). Městský soud pouze obecně konstatoval, že ačkoli žalobou vymezený zásah nespočívá v žádném vydaném rozhodnutí, které by zasahovalo do věcných práv žalobkyně (ta se postupem žalovaného nemění), může být postup žalovaného zásahem v tom smyslu, že jde o zákonem stanovený postup, který má odraz v katastru nemovitostí, proto by měla být proti němu možná obrana před soudem. [11] Městský soud žádným způsobem nereflektoval, že prostřednictvím návrhu na opravu chyb podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona se lze domoci vydání správního rozhodnutí, proti kterému je možné brojit primárním žalobním typem podle § 65 s. ř. s. (obdobně rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2018, č. j. 4 As 116/2018-65, bod 10). Ostatně jak vyplývá z vyjádření účastníků v řízení před městským soudem, stěžovatelka tohoto postupu využila, přičemž napoprvé se rozdělení pozemků bránila úspěšně (návrhu na opravu bylo vyhověno). Poté, co obec Tuchoměřice doplnila svůj návrh na zápis jiných údajů a žalovaný pozemky znovu rozdělil, se stěžovatelka opět bránila postupem podle § 36 odst. 1 katastrálního zákona, tentokrát však neúspěšně. Jak také vyplývá z vyjádření žalovaného ze dne 29. 1. 2021, založeného ve spise městského soudu, stěžovatelka vyslovila nesouhlas s oznámením o neprovedení opravy, přičemž doručením tohoto nesouhlasu zahájil žalovaný správní řízení podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona a dne 20. 1. 2021 vydal rozhodnutí, kterým nesouhlasu stěžovatelky nevyhověl. Městský soud měl tedy posoudit, zda stěžovatelka neměla na ochranu před zásahem žalovaného k dispozici jiné prostředky, resp. zda již tento prostředek nevyužila návrhem na opravu chyby a následným nesouhlasem podle § 36 odst. 4 katastrálního zákona. Při posouzení této otázky měl městský soud přihlídnout i k rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2021, které se ve správním spisu, jež má k dispozici Nejvyšší správní soud, nenachází. Rovněž není patrné, zda proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání. [12] Jak již ale uvedl NSS v rozsudku ze dne 30. 3. 2023, č. j. 6 As 380/2021-48, body 43 až 45, subsidiarita soudní ochrany proti zásahu neznamená, že existuje-li jiný právní prostředek ochrany, je soudní ochrana proti zásahu zapovězena. Ustanovení § 85 s. ř. s. nemůže představovat překážku na cestě k soudní ochraně, nýbrž pouze její racionalizované uspořádání. Subsidiaritu zásahové žaloby je třeba vykládat ve dvou rovinách: 1) ve vzájemných vztazích žalobních typů podle soudního řádu správního jako subsidiaritu žaloby proti zásahu správního orgánu vůči ostatním žalobním typům (zejména vůči žalobě proti rozhodnutí správního orgánu); 2) ve vztahu správního soudnictví k veřejné správě jako subsidiaritu ochrany poskytované správními soudy ve správním soudnictví vůči ochraně poskytované samotnými správními orgány. Totiž tam, kde veřejná správa disponuje účinnými prostředky k ochraně práv osob, které tvrdí, že konáním (nečinností) veřejné správy bylo zasaženo do jejich veřejných subjektivních práv, je potřeba upřednostnit tyto prostředky v rámci veřejné správy; v takovém

případě může veřejná správa zásah do práv odstranit dříve než soudní přezkum (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017-42, č. 3686/2018 Sb. NSS, bod 34, nebo rozsudek ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 Afs 458/2018-42, č. 2/2020 Sb. NSS, bod 23). [13] V rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, bod 85, rozšířený senát uvedl: „Nesmí ... existovat žádné jiné správní řízení ani žádný jiný moment, kdy osoba v minulosti mohla nebo teprve v budoucnu bude moci chránit své subjektivní hmotné právo v rámci veřejné správy nebo žalobou před správním soudem (buď jako účastník správního řízení, nebo jako osoba, která sice dle zákona nebyla účastníkem řízení, ovšem proti rozhodnutí má právo podat žalobu podle § 65 odst. 1 s. ř. s.). Je nerozhodné, zda takovou ochranu využila. Tato podmínka proto vylučuje, aby zásahovou žalobu úspěšně podala osoba, která např. nevyužila (nebo sice využila, ale bez úspěchu) opravné prostředky k ochraně svého subjektivního práva, případně soudní ochranu proti rozhodnutí, které z takového řízení vzešlo.“ Subsidiarita žaloby podle § 82 s. ř. s. staví na absenci možnosti jiné právní ochrany, a to třeba i v jiný moment; nesmí tedy existovat správní řízení, v němž by se mohla stěžovatelka brát za svá dotčená veřejná subjektivní práva a následně podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s. (srov. též rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2022, č. j. 5 As 191/2021-40, bod 14, či ze dne 9. 5. 2022, č. j. 4 As 384/2021-29, bod 20). Rovněž Ústavní soud v nálezu ze dne 24. 8. 2021 sp. zn. IV. ÚS 3523/20, bod 35, připustil, že „jiným prostředkem“ ve smyslu § 85 s. ř. s. může být úkon účastníka správního (daňového) řízení, je-li na něj navazující postup správního orgánu podroben přezkumu „tandemem“ žaloby podle § 65 s. ř. s. a nečinnostní žaloby podle § 79 s. ř. s. [14] V dalším řízení se tedy městský soud bude znovu zabývat otázkou, zda byla splněna podmínka subsidiarity zásahové žaloby ve smyslu § 85 s. ř. s., a své závěry přezkoumatelně odůvodní. Je však nutné zdůraznit, že ve správním řízení představujícím jiný právní prostředek podle § 85 s. ř. s. musí být stěžovatelce umožněno hájit svá dotčená veřejná subjektivní práva. Při výkladu § 36 odst. 1 katastrálního zákona bude proto městský soud muset posoudit, zda rozsah ochrany před nezákonným postupem katastrálního úřadu dosahuje i na stěžovatelkou tvrzeňé vady postupu žalovaného nebo zda se ve správním řízení navazujícím na § 36 odst. 4 katastrálního zákona vzhledem k možným důvodům opravy chyby nemohla účinně změny postupu, tedy odvrácení nezákonného rozdělení pozemků, domoci.“

Podle ust. § 36 katastrálního zákona: „(1) Na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly (a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, /b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem. (2) Opravu na základě návrhu podle odstavce 1 provede katastrální úřad do 30 dnů, ve zvlášť odůvodněných případech do 60 dnů, ode dne doručení návrhu. (3) Oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému. Současně je poučí o možnosti postupu podle odstavce 4. (4) Sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastníka nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci.“

V souladu se shora uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu městský soud znovu zkoumal, zda je žaloba přípustná, resp. se zaměřil konkrétně na posouzení, zda žalobce nemohl využít nějaký jiný právní postup, jehož výsledkem by byl týž výsledek, jako podání žaloby soudu, na čemž závisí posouzení přípustnosti zásahové žaloby z hlediska její subsidiarity.

Žalobce se v návrhu výroku rozsudku domáhá toho, aby soud určil, že zápis rozdělení pozemků žalobce do katastru nemovitostí na základě žádosti obce podle geometrického plánu byl nezákonný, a aby žalovanému přikázal obnovit sta před tímto zásahem.

Nejprve je tak nutné posoudit, zda samotný tvrzený zásah není možné nahradit jiným právním prostředkem nápravy, čímž by se stal výrok rozsudku soudu nadbytečným. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, judikatura při hodnocení přípustnosti zásahové žaloby vyžaduje možnost vyvolat takové právní řízení, aniž by bylo možné hodnotit, zda tak skutečně účastník řízení postupoval či nikoliv.

V tomto slova smyslu je nutné hodnotit právní řízení podle ust. § 36 odst. 4 katastrálního zákona.

Správní spis, který byl doplněn žalovaným na výzvu soudu, obsahuje Nejvyšším správním soudem zmíněné rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 19.1.2021, čj. OR-1160/2020-101. Tímto rozhodnutím nebylo vyhověno nesouhlasu žalobce podle ust. § 36 odst. 4 katastrálního zákona, neboť se nejedná o chybu v katastrálním operátu podle ust. § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona (žalobce se v tomto řízení u katastrálního úřadu domáhal mj. evidence pozemků parc. č. 2917/34, 2917/37, 2917/38, 2917/113, 2917/114, 2917/116, 2974/12, 2974/13 a 2974/16 v katastrálním území Ruzyně a ohledně zápisu pozemků v rámci řízení Z-4947/2020-101). Z jeho návrhu na opravu chyb v katastrálním operátu ze dne 11. listopadu 2020 je patrné, že se žalobce domáhal v souboru popisných informací zrušení pozemků parc. č. 2917/113, 2917/114, 2917/116, 2974/12, 2974/13 a 2974/16, o zde stanovené výměře, a zapíše pozemek 2917/34, 2917/37, 2917/38 o navrhované výměře, že v souboru geodetických informací zakreslí jeho pozemky jako byly zakresleny před zápisem rozdělení pozemků, a že obnoví stav zápisu v katastru před provedením změny v řízení Z-4947/2020. Odvolání žalobce do tohoto rozhodnutí bylo zamítnuto a toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze ze dne 8. 4. 2021, čj. ZKI PR-O-6/196/2021-5.

Z porovnání parcelních čísel a obsahu žalobcem podané žádosti podle ust. § 36 odst. 4 katastrálního zákona a obsahu žalobního návrhu v této souzené věci je patrné, že jde o tutéž věc z hlediska stanovení práv a povinností vůči žalobci. V tomto soudním řízení se žalobce domáhá prohlášení nezákonnosti zásahu žalovaného a stanovení povinnosti obnovit stav před tímto zásahem, který podle jeho tvrzení vznikl rozdělením týchž pozemků, jako v jím podané žádosti podle katastrálního zákona. Podle názoru soudu se tak s ohledem na ust. § 36 odst. 4 katastrálního zákona jedná o tutéž věc (totožnost věci je dána vymezením pozemků a úkonu katastrálního úřadu, který žalobce napadá).

O žádosti žalobce podle katastrálního zákona bylo rozhodnuto, žalobce tak měl možnost bránit se tomuto správnímu rozhodnutí žalobou proti rozhodnutí.

Proto podle názoru soudu je naplněna podmínka ust. § 85 soudního řádu správního, kdy se lze postupu žalovaného bránit jinými právními prostředky, a žaloba na nezákonný zásah je tak nepřípustná.

Z tohoto důvodu soud podanou žalobu odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního jako nepřípustný návrh.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 3 s.ř.s., neboť žaloba byla odmítnuta.

Soudní poplatek soud nevracel, neboť ve věci již proběhlo ústní jednání, nejsou tak dány zákonné důvody pro vrácení poplatku při odmítnutí žaloby.

Vzhledem k tomu, že v řízení byl vypracován znalecký posudek, který hradil stát, soud vzhledem k odmítnutí žaloby rozhodl, že stát nemá právo na náhrady tohoto dokazování podle ust. § 64 s.ř.s. a § 148 odst. 1 občanského soudního řádu (vzhledem k tomu, že žaloba byla odmítnuta, nelze určit výsledek řízení vůči jednotlivým účastníkům řízení). Vzhledem k tomu, že v původním rozsudku (rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 4. 2023, čj. 6 A 122/2020-160) soud uložil povinnost žalobci tyto náklady dokazování státu zaplatit, což žalobce učinil, soud v tomto usnesení o takto stanovené povinnosti musí znovu rozhodnout, neboť řízení se tímto usnesením končí, a je nutné vypořádat zaplacené náklady dokazování. Vzhledem k tomu, že žalobce tyto náklady na základě povinnosti uložené rozsudkem uhradil, a následně byl tento rozsudek zrušen a žaloba byla odmítnuta, je nutné rozhodnout i o této úhradě ze strany žalobce, neboť ten v době vyhlášení tohoto usnesení k takové úhradě není povinen.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 13. června 2024

JUDr. Ladislav Hejtmánek
předseda senátu

